

YANGI INNOVATSION TEXNIKALARNING AFZALLIKLARI

*Shirinboyev Xudoynazarbek Tolib o'g'li
Xolmuminova Shaxnoza Gulyam qizi
Hasanova Xusnora Sahomiddin qizi*

“TIQXMMI” MTUning Qarshi irrigatsiya va agrotexnologiyalar instituti

ANNOTATSIYA: Qishloq xo'jaligida zamonaviy texnika va texnologiyalarning joriy etilishi sohaning rivojlanishi va samaradorligini tubdan o'zgartirmoqda. Ushbu maqolada qishloq xo'jaligining turli sohalarida qo'llaniladigan zamonaviy texnikalarining afzallik va qulayligi borasida fikrlar bayon etilgan.

KALIT SO'ZLAR: zamonaviy, dvigatel, GPS, avtopilot, John Deere, Case IH, New Holland T6, keng quvvat diapason.

Qishloq xo'jaligida zamonaviy texnika va texnologiyalarni qo'llash, samaradorlikni oshirish, resurslardan oqilona foydalanish, atrof-muhitni muhofaza qilish va sifatli mahsulot yetishtirishda muhim rol o'ynaydi. Bu texnologiyalar nafaqat hosildorlikni oshirishga, balki mehnat unumdorligini yaxshilashga hamda iqtisodiy foydani ko'paytirishga qaratilgan. Bu sohada qo'llaniladigan asosiy texnika va texnologiyalardan eng muhim jihatlardan sanab o'tishimiz joiz.

Yuqori samarali traktorlar: Zamonaviy traktorlar kuchliroq dvigatellarga, avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlariga (GPS, avtopilot), yoqilg'i tejoychi texnologiyalariga va aniq dozalarni ta'minlaydigan o'g'it sepish va purkagich tizimlariga ega. Bundan tashqari, ba'zi traktorlar tuproqning holatini aniqlash va shu asosda ishlash parametrlarini o'zgartirish qobiliyatiga ega. Zamonaviy yuqori samarali traktorlar qishloq xo'jaligida yuqori imkoniyatlarni yaratmoqda.. Ular avvalgi avlod traktorlariga nisbatan bir qancha afzalliklarga ega bo'lib, hosildorlikni oshirish, mehnat unumdorligini yaxshilash va resurslardan samarali foydalanishga yordam beradi. Yuqorida sanab o'tilgan xususiyatlar tufayli, zamonaviy traktorlarning ish samaradorligi va aniqligi ancha yuqori bo'ladi. Bu esa vaqt va resurslarni tejashga, hosildorlikni oshirishga va sifatli mahsulot yetishtirishga yordam beradi. Inson omili ta'siri minimal darajaga tushiriladi, bu esa xatolarni kamaytiradi va ish jarayonini yanada samarali qiladi.

Xulosa qilib aytganda, zamonaviy yuqori samarali traktorlar qishloq xo'jaligida muhim rol o'ynaydi. Ularning texnologik jihatdan rivojlanganligi hosildorlikni oshirish, xarajatlarni kamaytirish va ekologik muhitni muhofaza qilishga qaratilgan. Misol tariqasida:

- John Deere: John Deere kompaniyasi turli xil quvvat va o'lchamdagi traktorlarni ishlab chiqaradi, ularning ko'pchiligi avtomatlashtirilgan boshqaruv

tizimlari, aniq dozali o'g'it sepish va purkagich tizimlari bilan jihozlangan. Modellarini orasida 6R (1-rasm), 7R, 8R seriyalari eng mashhurlari hisoblanadi.

John Deere 6R 155

Stock nos	E1128744
Location	Malton
Manufacturer	John Deere
Model	6R 155
Year	2023
Operation hrs	1324

1-rasm. John Deere 6R 155

- Case IH: Case IH ham yuqori samarali traktorlarning yirik ishlab chiqaruvchisi hisoblanadi. Ularning Magnum, Optum va Puma (2-rasm) seriyalari yuqori texnologiyalar bilan jihozlangan.

Puma seriyali traktorlar oʻrta quvvatli traktorlar boʻlib, oʻrta va kichik miqyosli xoʻjaliklarda keng qoʻllaniladi. Ularning oʻrtacha oʻlchamlari, manevrliliklari va yuqori ishlash samaradorligi ularni koʻp qirrali qiladi. Puma traktorlari ekish, oʻrim-yigʻim va boshqa ishlarni samarali bajarishga imkon beradi.

2-rasm. Case IH Puma 185 Multicontroller

- New Holland: New Holland traktorlari yuqori ishlash samaradorligi va ishonchliligi bilan tanilgan. T6(3-rasm), T7 va T8 seriyalari keng tarqalgan.

Universal yer haydov New Holland T6070 traktori

Model	T6070
Dvigatel	FPT
Quvvati (o.k)	140
Maksimal tezlik (km/soat)	40
Tezliklari soni (oldi/orqa)	16/16
Silindrlar soni (dona)	6
V.O.M (ayl/min)	540/750/1000
Uzunligi (mm)	4824
Kengligi (mm)	2000
Ogʻirligi (kg)	5300
Yoqilgʻi baki (l)	250

Universal yer haydov New Holland T7060 traktori

Model	T7060
Dvigatel	FPT
Quvvati (o.k)	213
Maksimal tezlik (km/soat)	40
Tezliklari soni (oldi/orqa)	18/6
Silindrlar soni (dona)	6
V.O.M (ayl/min)	540/1000
Uzunligi (mm)	5500
Kengligi (mm)	2550
Ogʻirligi (kg)	7750
Yoqilgʻi baki (l)	410

3-rasm. New Holland T6.180

John Deere, IH New, Holland T6 traktorlari qishloq xoʻjaligi texnikalari bozorida uzoq yillar davomida oʻzining ishonchliligi va yuqori ishlash samaradorligi bilan tanilgan. John Deere, IH New, Holland T6 seriyali traktorlar oʻrta va kichik

miqyosdagi xo‘jaliklar uchun ideal hisoblanadi. Ularning afzalliklari quyidagilarni o‘z ichiga oladi:

Keng quvvat diapazoni John Deere, IH New, Holland T6 seriyasi turli quvvatdagi modellarni o‘z ichiga oladi, bu esa har xil ehtiyojlarga moslashish imkonini beradi. Bu fermerlarga o‘zlarining ehtiyojlariga va byudjetlariga mos keladigan traktorni tanlash imkonini beradi. Yuqori ishlash samaradorligi John Deere, IH New, Holland T6 traktorlari yuqori momentga ega bo‘lib, turli qishloq xo‘jaligi ishlarini samarali bajarishga imkon beradi. Ularning samaradorligi yoqilg‘i tejoychi texnologiyalar va optimallashtirilgan dvigatel ishlashi bilan ta‘minlanadi. Ishonchlilik John Deere, IH New, Holland T6 traktorlari o‘zining ishonchliligi bilan mashhur. Sifatli materiallar va zamonaviy texnologiyalar tufayli, ular uzoq muddatli va uzluksiz ishlashni ta‘minlaydi. Bu esa fermerlar uchun ish vaqtini yo‘qotish xavfini kamaytiradi. Manevrilik va qulaylik T6 traktorlari nisbatan ixcham o‘lchamlarga ega bo‘lib, tor maydonlarda va murakkab relyeflarda ishlashga qulaylik yaratadi. Kabinalar operator uchun qulay va ergonomik sharoitlarni ta‘minlaydi. Ba‘zi John Deere, IH New, Holland T6 modellarida avtomatlashtirilgan boshqaruv tizimlari (masalan, GPS-navigatsiya va avtopilot), aniq dozali o‘g‘it sepish va purkagich tizimlari mavjud bo‘lib, bu esa ishlash samaradorligini va aniqligini oshiradi. Bu texnologiyalar resurslardan tejab foydalanishga va atrof-muhitga ta‘sirni kamaytirishga yordam beradi.

Qo‘shimcha afzalliklari:

- Texnik xizmat ko‘rsatishning qulayligi: New Holland traktorlari uchun ehtiyot qismlar va texnik xizmat ko‘rsatish xizmatlari keng tarqalgan.
- Qayta sotish qiymati: New Holland traktorlarining yuqori sifatligi ularning qayta sotish qiymatini yuqori ushlab turadi.

Umuman olganda, John Deere, IH New, Holland T6 seriyali traktorlari o‘zining ishonchliligi, yuqori samaradorligi, manevrlik va turli texnologiyalar bilan jihozlanganligi tufayli fermerlar uchun juda yaxshi tanlov hisoblanadi. Aniq modelni tanlashda esa xo‘jalikning o‘lchamlari, bajariladigan ishlar va byudjetni hisobga olish maqsadga muvofiq. Zamonaviy texnika va texnologiyalarning qo‘llanilishi natijasida hosildorlikning oshishi, mehnat unumdorligining yaxshilanishi, resurslardan tejab foydalanish va atrof-muhitni muhofaza qilishga aniq tizim ega dastur bo‘ladi. Qishloq xo‘jaligida hosildorlikni oshirish, resurslardan samarali foydalanish va atrof-muhitni muhofaza qilishga qaratilgan yangi innovatsion texnikalar tobora keng qo‘llanilmoqda. Kelajakda qishloq xo‘jaligini yanada samarali va barqaror qilish uchun yangi innovatsion texnikalarning ahamiyati yanada ortib boradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Shoumarova M., Abdillayev T. Qishloq xo‘jalik mashinalari, “Toshkent”, “Fan va texnologiya” nashriyoti 2019., 410 b. (Darslik).

2. Mamatov F.M., Temirov I.G'. Qishloq xo'jalik mashinalari. Toshkent. «Voris-nashriyot» 2019 y. -630 b.
3. Shaymardonov B., Dustqulov A., Shavazov Q., Borotov A. Bog'dorchilik va sabzavotchilik mashinalaridan praktikum, O'quv qo'llanma. – T.: TIQXMMI, 2021. -178 bet.
4. Xamidov A. Qishloq xo'jalik mashinalarini loyihalash. –Toshkent, 1994. – 245 s. (darslik).
5. <https://daryo.uz/2022/10/19/case-new-holland-kompaniyasi-zamonaviy-qishloq-xo%25ca%25bbjaligi-texnikalarini-taklif-etadi-2>
6. <https://agropark.hu/ru/Traktory/Case-IH-Puma-165-p27366>
7. <https://www.kfs-uk.com/product/case-ih-puma-185-multicontroller>